

28.6.2011

215 §

ESITYS KAUPUNGINHALLITUKSELLE MERESSÄ SIJAITSEVIEN
MATTOLAITURIEN KORVAAMISESTA MAALLA SIJAITSEVILLA VIE-
MÄRÖIDYILLÄ MATONPESUPAIKOILLA SEKÄ VASTAUS ASIASTA
TEHTYYN VALTUUSTOALOITTEESEEN

Ymk

Khs 2011-1057/636

Esityslistan asia Yvp/4

24.5.2011 kokouksessa uudelleen valmisteltavaksi palautettu asia

Ympäristölautakunta esittää, että kaupunginhallitus ryhtyy tarvittaviin toimenpiteisiin kaupungin meressä sijaitsevien matonpesulaiturien korvaamiseksi maalla sijaitsevilla viemäröidyillä matonpesupaikoilla.

Ympäristölautakunnan esitys on samalla vastaus asiasta 25.5.2011 tehtyyn valtuustoaloitteeseen.

Nykyiset matonpesupaikat

Helsingissä on 14 matonpesulaituria meren rannalla eri puolilla kaupunkia. Matot pestään meressä kelluvilla puisilla laitureilla, joista pesuvedet huuhdellaan suoraan mereen tai matot huuhdellaan meressä. Pesuvesille ei ole mitään puhdistusjärjestelmää. Pesuaineena käytetään pääsääntöisesti mäntysuopaa. Pesupaikoille on järjestetty mattojen valutus- ja kuivatusmahdollisuus ja useissa paikoissa on matto-mankeli. Lisäksi pesupaikoilla on jäteastiat.

Matonpesulaiturien hoito ja kunnossapito kuuluu Helsingin Satamalle. Helsingin Satama käytti vuosina 2009 - 2010 mattolaiturien hoitoon ja kunnossapitoon noin 30 000 euroa vuodessa. Uusia matonpesulaitureita Helsingin Satama ei ole rakentanut moneen vuoteen.

Pukimäessä lähellä Vantaanjokea on Helsingin ainoa maalla sijaitseva matonpesupaikka. Pesupaikalla käytetään vesijohtovettä ja se on viemäröity HSY:n jätevesiviemäriverkostoon. Paikan on rakentanut ja sitä ylläpitää rakennusvirasto. Pesupaikka on perustettu vuonna 2008. Sen perustamiskustannukset olivat noin 280 000 euroa, josta pesukalusteiden osuus oli noin 60 000 euroa. Suurin osa kustannuksista muodostui viemäröinnistä, paikan asfaltoinnista ja tien sekä pysäköintialueen parantamiskustannuksista.

Matonpesupaikkojen ympäristövaikutukset

Postiosoite	Käyntiosoite/Kirjaamo	Puhelin	Faksi	Tilinro	Y-tunnus
Kirjaamo/ympäristökeskus PL 10 00099 HELSINGIN KAUPUNKI helsinki.kirjaamo@hel.fi	Pohjoisesplanadi 11-13 Helsinki 17	+358 9 310 13702 +358 9 310 1635 (vaihde)	+358 9 655 783	800012-62637 BIC DABAFIHH IBAN-tilinumero IBAN FI06 8000 1200 0626 37	0201256-6 Alv. nro FI02012566

28.6.2011

Matonpesulla on havaittu olevan selkeitä ympäristövaikutuksia, kun on tutkittu syntyviä huuhtelu- ja pesuvesiä. Pirkanmaan ympäristökeskus selvitti kesällä 2003 mattopyykin aiheuttamaa vesistökuormitusta kunnallisella viemäröidyillä matonpesupaikalla Kangasalla. Räsymattoja pestiin perinteiseen tapaan juuriharjalla ja mäntysuovalla. Pesu- ja huuhteluviesistä otettiin näytteet, joista määritettiin kiintoaine, veden happea kuluttavan aineen määrä (kemiallinen hapenkulutus), ravinnemäärät ja bakteerit.

Mattojen pesuvesissä ainepitoisuudet olivat suuria. Matoista irtosi veden hiekkaa, savea, orgaanista ainetta ja maton kuituja. Myös pesuvesien ravinnepitoisuudet olivat korkeita. Bakteereja oli likaisten eteismattojen pesuvedessä paljon. Huuhteluviesissä pitoisuudet pienenevät, mutta kolmannessakin huuhteluviesissä ne olivat vielä selvästi pesuvedenä käytetyn jokiveden pitoisuuksia suurempia.

Mattopyykissä käytettiin pesuaineena mäntysuopaa liuoksena ja palasaippuana. Tulosten perusteella pesuaineesta aiheutuvalla kuormituksella ei ollut merkitystä mattopyykin kokonaiskuormituksen kannalta, mutta pesutoiminnan ja matoista irtoavan aineksen aiheuttama yhteiskuormitus oli jo selvästi suurempi ja yhteiskuormituksella voi olla suurta merkitystä paikallisesti.

Kangasalan matonpesupaikoilla kesän aikana syntynyt laskennallinen kiintoainekuorma oli n. 800 kg, fosforikuorma 2,5 kg ja typpikuorma 46 kg. Maalle rakennetuilla matonpesupaikoilla saatiin Kangasalla vesistöä pois kuormitusmäärä, joka happea kuluttavan aineen osalta vastaa n. 350 asukkaan puhdistamattomia jätevesiä ja ravinteiden osalta 10-30 asukkaan puhdistamattomia jätevesiä.

Kangasalla taannoin tapahtuneeseen siirtoon maalle oli syynä etenkin uimarantojen läheisyys. Matoista irtoaa pesun yhteydessä runsaasti suolistoperäisiä bakteereita, ja jopa taudinaiheuttajia, jotka heikentävät veden hygieenistä laatua. Bakteerit päätyvät mattoihin ihmisten kengistä sekä lemmikeistä, joiden määrä kotitalouksissa on kasvanut.

Helsingin kaupungin ympäristökeskus tutki pienimuotoisesti mäntysuopaliuksen ja matonpesun ympäristövaikutuksia vuonna 2000.

Laimentamaton mäntysuopaliuos sinällään kulutti paljon veden happea. Koska mattolaiturit kuitenkin sijaitsevat matalilla ranta-alueilla, missä happiolosuhteet ovat hyvät, hapenkulutus ei merkittävästi vaikuttanut ranta-alueiden happioloihin. Mäntysuopaliuksen typpi- ja fosforipitoi-

Postiosoite	Käyntiosoite/Kirjaamo	Puhelin	Faksi	Tilinro	Y-tunnus
Kirjaamo/ympäristökeskus PL 10 00099 HELSINGIN KAUPUNKI helsinki.kirjaamo@hel.fi	Pohjoisesplanadi 11-13 Helsinki 17	+358 9 310 13702 +358 9 310 1635 (vaihde)	+358 9 655 783	800012-62637 BIC DABAFIHH IBAN-tilinumero IBAN FI06 8000 1200 0626 37	0201256-6 Alv. nro FI02012566

28.6.2011

suudet vastasivat kuormitusvaikutukseltaan lähinnä mekaanisesti puhdistetun kunnallisen jäteveden pitoisuuksia. Meriveteen laimentuen ja kokonaismäärä huomioon ottaen rehevöittämisvaikutus jäi paikalliseksi.

Vesikasvillisuuskartoituksessa lajisto mattolaiturin ympäristössä ei poikennut vertailualueen lajistosta, mikä johtuu siitä, että ranta-alueemme ovat melko reheviä perusluonteeltaan. Helsingin ympäristökeskuksen tekemässä selvityksessä ei tutkittu itse matoista lähtevää kuormitusta eikä pesuaineen ja mattojen aiheuttamaa yhteiskuormitusta.

Lainsäädäntö

Matonpesusta vesistöissä ei ole suoraan säännöksiä lainsäädännössä. Ympäristönsuojelulain 19 §:n mukaan kunnanvaltuusto voi kuitenkin antaa tarpeellisia paikallisia määräyksiä päästöjen ja niiden haitallisten vaikutusten ehkäisemiseksi. Useat kaupungit ja kunnat ovat antaneet kunnan ympäristönsuojelumääräyksissä maton- ja tekstiilien pesua koskevia määräyksiä. Yleisin määräys on, että pesuvesiä ei saa johtaa puhdistamattomina vesistöön.

Vaikka mikään lainsäädäntö ei yksiselitteisesti kiellä matonpesupaikkojen sijoittamista vesistöön, matonpesuun voidaan soveltaa ympäristönsuojelulain muuttamisesta annetun lain (196/2011) 3 a luvun 27 b §:ää (jätevesien yleinen puhdistamisvelvollisuus) sekä valtioneuvoston asetusta talousjätevesien käsittelystä vesihuoltolaitosten viemäriverkostojen ulkopuolisilla alueilla (542/2003, ns. hajajätevesiasetus). Kun matonpesupaikan pesuvedet rinnastetaan harmaisiin talousjätevesiin, niin pesuvedet tulisi käsitellä ennen vesistöön johtamista. Laissa ympäristönsuojelulain muuttamisesta (27 b §) todetaan, että pieniä määriä puhdistamattomia pesuvesiä voi imeyttää maahan, jos niistä ei aiheudu ympäristön pilaantumisen vaaraa. Säännöstä on yleisesti tulkittu niin, että puhdistamattomien pesuvesien johtaminen suoraan vesistöön ei ole sallittua. Hajajätevesiasetusta on yleisesti sovellettu siten, että kantoveden varassa olevien rantasaunojenkin pesuvedet vaaditaan imeytettäväksi maahan, mutta niitä ei saa johtaa suoraan mereen.

Kunnalliset matonpesupaikat muissa kaupungeissa

Useimmat Suomen suurimmat kaupungit ovat järjestäneet asukkailleen ilmaiset matonpesupaikat. Kunnalliset pesupaikat sijaitsevat yleensä maalla, niissä käytetään vesijohtovettä ja ne ovat viemäroityjä. Pesupaikat ovat avoinna yleensä toukokuusta syyskuuhun. Matonpesupaikkojen ylläpidosta vastaa useimmiten kaupungin tekninen toimi ja joissakin kaupungeissa vesihuoltolaitos.

Postiosoite	Käyntiosoite/Kirjaamo	Puhelin	Faksi	Tilinro	Y-tunnus
Kirjaamo/ympäristökeskus PL 10 00099 HELSINGIN KAUPUNKI helsinki.kirjaamo@hel.fi	Pohjoisesplanadi 11-13 Helsinki 17	+358 9 310 13702 +358 9 310 1635 (vaihde)	+358 9 655 783	800012-62637 BIC DABAFIHH IBAN-tilinumero IBAN FI06 8000 1200 0626 37	0201256-6 Alv. nro FI02012566

28.6.2011

Monet kaupungit ovat ympäristönsuojelumääräyksissään kieltäneet puhdistamattomien pesuvesien johtamisen suoraan vesistöön. Yksityisiä kiinteistöjä on myös suositeltu järjestämään matonpesu siten, että pesuvedet eivät joudu puhdistamattomina suoraan vesistöön.

Perustamiskustannuksista on vähän tietoja saatavilla. Imatran kaupunki on perustamassa uusia maalle sijoitettavia viemäritäviä pesupaikkoja ja arvioi yhden pesupaikan perustamiskustannukseksi (v. 2010) noin 30 000 euroa, joka ei sisällä ajoyhteyttä.

Alla olevassa taulukossa on esitetty yhteenveto suurimpien kaupunkien kunnallisen matonpesutoiminnan järjestämisestä:

Espoo	Kunnalliset pesupaikat maalla ja viemäroityjä (5 kpl)
Vantaa	Kunnalliset pesupaikat maalla ja viemäroityjä (10 kpl)
Tampere	Kunnalliset pesupaikat maalla (19 kpl). Ympäristönsuojelumääräyksissä kielletty pesuvesien johtaminen suoraan vesistöön.
Turku	Kunnalliset pesupaikat maalla ja viemäroityjä (7 kpl).
Oulu	4 kpl mattolaitureita Oulujoessa. Ei määräyksiä ympäristönsuojelumääräyksissä.
Kuopio	3 kpl mattolaitureita vesistöissä, 5 kpl maalla. Ei määräyksiä ympäristönsuojelumääräyksissä.
Lahti	Kunnalliset pesupaikat maalla ja viemäroityjä (2 kpl). Ympäristönsuojelumääräyksissä kielletty matonpesu vesistöissä.
Jyväskylä	Viemäroityjä paikkoja 8 kpl, mattolaitureita vesistöissä 2 kpl. Ympäristönsuojelumääräyksen mukaan yleiset pesupaikat viemäroitävä tai pesuvedet käsiteltävä. Siirtymäaika mattolaitureilla vuoteen 2016 asti.
Hämeenlinna	Ympäristönsuojelumääräysten mukaan mattoja ei saa pestä vesistöissä eikä pesuvesiä saa johtaa suoraan vesistöön.
Porvoo	Viemäroityjä kunnallisia matonpesupaikkoja 8 kpl. Ei määräyksiä ympäristönsuojelumääräyksissä.
Imatra	Saimaan kunnalliset mattolaiturit poistetaan käytöstä kesän 2013 jälkeen.(7 kpl)

Kunnallisten matonpesupaikkojen uudelleen sijoittaminen Helsingissä

Mattolaituriasiaa on käsitelty aikaisemmin talous- ja suunnittelukeskuksen johdolla vuonna 2005. Kokousmuistioden (15.2.2005 ja 1.4.2005) mukaan asian käsittelyyn ovat osallistuneet talous- ja suunnittelukeskuksen lisäksi rakennusvirasto, Helsingin Satama, liikuntavirasto, ympäristökeskus, kaupunkisuunnitteluvirasto ja Helsingin Vesi.

Muistioden mukaan Helsingin Satama on valmis luopumaan matonpesulaiturien huolehtimisvastuusta, koska toiminnan järjestäminen ei

28.6.2011

kuulu Helsingin Sataman ydintoimintaan. Samalla todettiin, että nykyai-
kainen ja ympäristöystävällinen tapa hoitaa matonpesu on siirtää ma-
tonpesupaikat maalle ja johtaa pesuedet viemäriin. Koska rakennusvi-
rasto vastaa yleisistä alueista, joille matonpesupaikkoja voitaisiin pe-
rustaa, päätettiin selvittää matonpesupaikkojen siirtämistä maalle ja
vastuun siirtoa Helsingin Satamalta rakennusvirastolle.

Muistioissa todetaan jatkotoimenpiteistä, että kaupungin tulisi tehdä pe-
riaatepäätös matonpesupaikkojen siirtämisestä maalle. Asia edellyttää
samalla määrärahojen myöntämistä uusien matonpesupaikkojen perus-
tamiseksi ja ylläpidon järjestämiseksi.

Keskustelujen jälkeen on perustettu Pukinmäen maalla sijaitseva ma-
tonpesupaikka, joka aloitti toimintansa vuonna 2008. Muita uusia ma-
tonpesupaikkoja ei ole perustettu eikä kaupungin periaatepäätöstä asi-
asta ole tehty. Meressä sijaitsevat mattolaiturit ovat edelleen käytössä.

Helsingin ja Turun kaupunginjohtajat sopivat vuonna 2007 Itämerihaas-
tekampanjasta. Helsinki ja Turku sitoutuivat edistämään erilaisia kau-
punkien omia toimenpiteitä, jotka parantavat niin paikallisesti kuin laa-
jemminkin Itämeren tilaa. Matonpesun siirtyminen merestä maalle olisi
yksi paikallisesti merialueen tilaa parantava toimenpide Helsingissä.

Mattolaituritarkastukset 8.6.2011

Ympäristökeskus tarkasti 11 mattolaituria 8.6.2011. Tarkastuksella tut-
kittiin laiturien ympäristöä ja ympäristön herkkyyttä pesutoiminnalle,
paikan soveltuvuutta pesuaitaiden sijoittamiselle rannalle ja mahdolli-
suutta liittyä viemäriin. Lisäksi tarkasteltiin paikan saavutettavuutta se-
kä haastateltiin paikalla olleita matonpesijöitä.

Mattojen pesijät näyttävät asuvan pesupaikan lähellä. Pesijöiden kom-
menttien mukaan matonpesu on vuosien myötä vähentynyt, koska pe-
sijät ovat ikääntyneet ja toisaalta räsymattojen ja muiden pesuun sovel-
tuvien mattojen käyttö on vähentynyt. Laiturien käyttö myös muuhun
virkistyskäyttöön on lisääntynyt. Ydinkeskustan mattolaitureita käyte-
tään monenlaiseen virkistystäytymiseen, mutta muissa kaupunginosis-
sa, missä on vain yksi mattolaituri, sitä käytetään intensiivisesti nimen-
omaan matonpesuun. Matonpesu koettiin erityisesti mukavana virkis-
tystoimintana ja pesijät toivoivat, että matonpesu saisi jatkoa ainakin
rannalla, sillä yleisesti uskottiin pesun aiheuttavan jonkinlaista kuormi-
tusta vesistöön.

Postiosoite	Käyntiosoite/Kirjaamo	Puhelin	Faksi	Tilinro	Y-tunnus
Kirjaamo/ympäristökeskus PL 10 00099 HELSINGIN KAUPUNKI helsinki.kirjaamo@hel.fi	Pohjoisesplanadi 11-13 Helsinki 17	+358 9 310 13702 +358 9 310 1635 (vaihde)	+358 9 655 783	800012-62637 BIC DABAFIHH IBAN-tilinumero IBAN FI06 8000 1200 0626 37	0201256-6 Alv. nro FI02012566

28.6.2011

Haastattelujen perusteella helsinkiläiset ovat matonpesun kannalta eriarvoisessa asemassa, koska nykyiset matonpesupaikat ovat keskittyneet ydinkeskustaan ja rannoille. Esimerkiksi Töölössä asuvalla on noin 1 km:n säteellä käytössään kaksi matonpesupaikkaa, kun taas Pohjois-Helsingissä asuvalla voi olla 10-15 km lähimpään pesupaikkaan. Tasapuolisuuden toteuttamiseksi tulisi erityisesti pohjoisiin kaupunginosiin saada lisää pesupaikkoja ja ydinkeskustan lähellä toisiaan olevia paikkoja voisi vähentää, etenkin jos kahden lähellä olevan paikan käyttäjämäärät ovat vähäisiä.

Ympäristölautakunnan esitys

Ympäristölautakunta esittää, että kaupunginhallitus tekee periaatepäätöksen, jonka mukaan matonpesu meressä sijaitsevilta matonpesulaitureilta siirretään maalla sijaitseviin pesupaikkoihin, joissa jätevedet voidaan puhdistaa asianmukaisesti tai johtaa jätevesiviemäriin.

Ensimmäiseksi merilaiturien matonpesutoiminta siirrettäisiin kuormitusherkiltä ranta-alueilta, missä vesi vaihtuu huonosti, muihin pesupaikkoihin vuoteen 2016 mennessä. Selvitetään mattolaituripaikat, joilla matonpesutoimintaa voisi jatkaa uusien viemärintijärjestelyjen avulla. Rannikkoalueella korvaavat viemäroidyt matonpesupaikat tulisi rakentaa veden äärelle rannalle.

Ympäristölautakunta toteaa, että nykyisellään matonpesupaikat ovat hyvin saatavilla ydinkeskustassa asuville, mutta huonosti saatavilla muissa kaupunginosissa asuville. Kaupunkilaisten tasavertainen kohtelu edellyttäisi lisää matonpesupaikkoja pohjoisiin kaupunginosiin.

Samalla ympäristölautakunta esittää, että kaupunginhallitus määrittää rannoilla/maalla sijaitsevien matonpesupaikkojen vastuutahoksi rakennusviraston ja myöntää rakennusvirastolle kaupungin budjetista määrärahat uusien matonpesupaikkojen rakentamiseen ja ylläpitoon.

Ympäristölautakunta kannattaa mattolaiturien muun virkistyskäytön kehittämistä ja mattolaiturien hyödyntämistä esim. erilaisiin kulttuuri-, virkistys-, liikunta- ym. tapahtumiin ja mattolaitureiden käyttöä muuhun kaupunkikuvan elävöittämiseen.

Merkittiin, että jäsen Kettunen jäsen Kaleniuksen kannattamana esitti lisättäväksi esityslistan sivulle 62 kolmannen kappaleen toiseksi virkkeeksi ”Selvitetään mattolaituripaikat, joilla matonpesutoimintaa voisi jatkaa uusien viemärintijärjestelyjen avulla.” Suoritetussa äänestyk-

Postiosoite	Käyntiosoite/Kirjaamo	Puhelin	Faksi	Tilinro	Y-tunnus
Kirjaamo/ympäristökeskus PL 10 00099 HELSINGIN KAUPUNKI helsinki.kirjaamo@hel.fi	Pohjoisesplanadi 11-13 Helsinki 17	+358 9 310 13702 +358 9 310 1635 (vaihde)	+358 9 655 783	800012-62637 BIC DABAFIHH IBAN-tilinumero IBAN FI06 8000 1200 0626 37	0201256-6 Alv. nro FI02012566

28.6.2011

sessä esitys voitti äänin 6-3, vähemmistöön jäivät Saukkonen, Haapala ja Peltonen.

Pöytäkirjanote kaupunginhallitukselle, rakennusviraston katu- ja puisto-osastolle, Helsingin Satamalle, ympäristönsuojelu- ja tutkimusyksikölle ja ympäristövalvontayksikölle.

Lisätiedot:

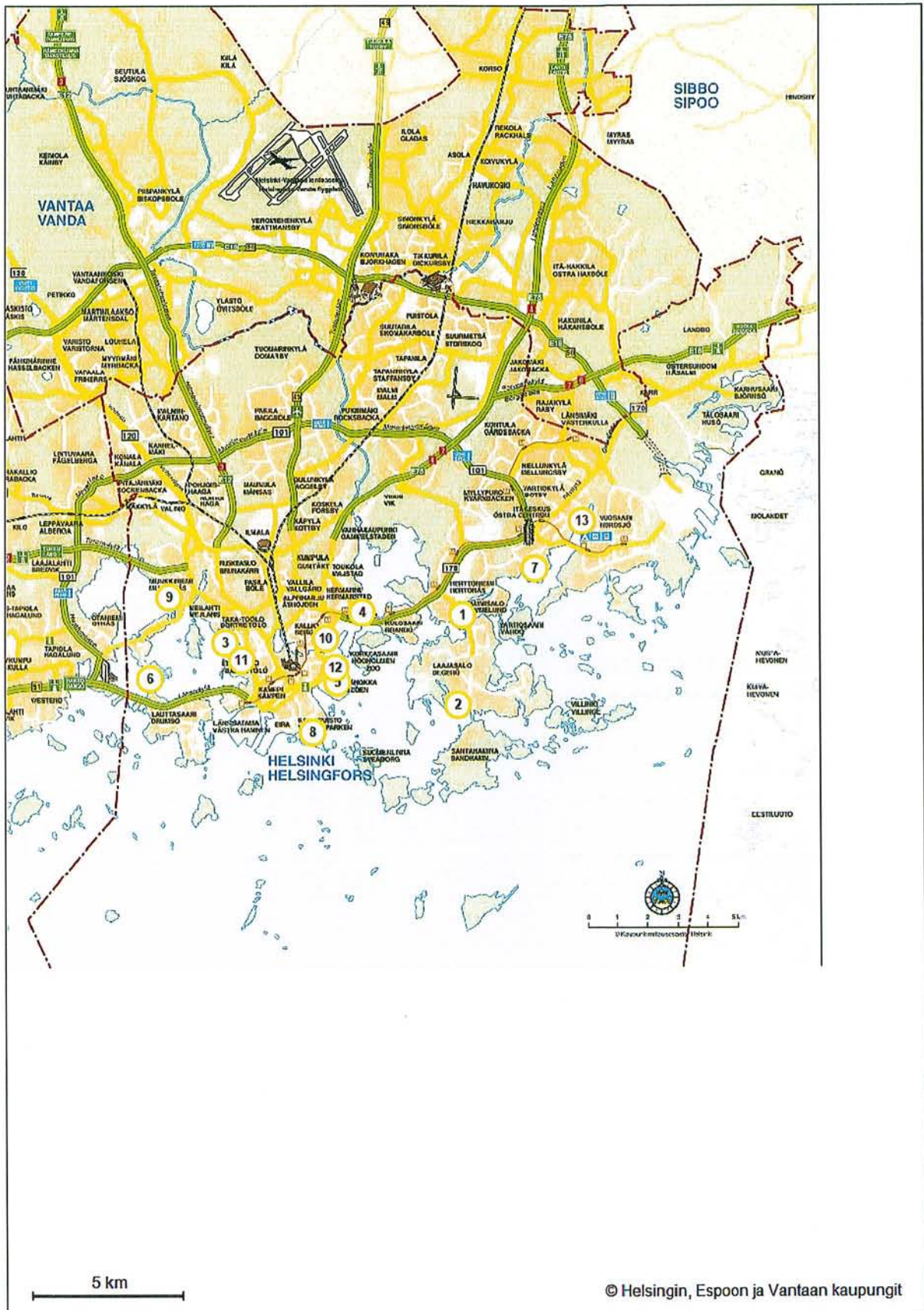
Nurmi Paula, ympäristötarkastaja, puhelin (09) 310 32005

LIITTEET

- Liite 1 [Mattolaiturikartta](#)
Liite 2 [Mattolaituritarkastus 8.6.2011](#)
Liite 3 [Valtuustoaloite mattolaitureista 25.5.2011.](#)

Palvelukartta

© Helsingin, Espoon ja Vantaan kaupungit

Kohdelistaus

- 1 Mattolaituri Herttoniemi , Helsingin Satama
- 2 Mattolaituri Hevossalmi , Helsingin Satama
- 3 Mattolaituri Humallahti , Helsingin Satama
- 4 Mattolaituri Kalasatama , Helsingin Satama
- 5 Mattolaituri Katajanokka , Helsingin Satama
- 6 Mattolaituri Lauttasaari , Helsingin Satama
- 7 Mattolaituri Marjaniemi , Helsingin Satama
- 8 Mattolaituri Merisatama , Helsingin Satama
- 9 Mattolaituri Munkkiniemi , Helsingin Satama
- 10 Mattolaituri Sörnäisten rantatie , Helsingin Satama
- 11 Mattolaituri Taivallahti , Helsingin Satama
- 12 Mattolaituri Tervasaari , Helsingin Satama
- 13 Mattolaituri Vartiokylä , Helsingin Satama

Munkkiniemi

-Mattolaituri sijaitsee Laajalahdentien päässä aivan rantakahvilan vieressä. Saavutettavuus autolla on hyvä, mutta pysäköintipaikkoja on vähän. Läheinen pieni pysäköintialue palvelee etupäässä viereisen kahvilan asiakkaita. Lähellä uimaranta (ei virallinen).

-Merialue on avointa vesialuetta, joten veden vaihtuvuus on luultavasti hyvä. Vesikasvillisuutta ei ole lähellä. Päälylsleväkasvillisuutta oli melko vähän.

-Kuivaustelinelaituri oli paikallaan, mutta varsinainen pesulaituri puuttui, joten matonpesu ei ollut tarkastushetkellä mahdollista. Viime kesänä paikalla ollut mattomankeli puuttui. Laiturilla oli eväitten nauttijoita ja onkija.

-Munkkiniemen mattolaiturista on tullut ympäristökeskukselle vuosien mittaan valituksia ja palautteen antajat ovat halunneet matonpesun lopetettavaksi, koska pitivät sitä tälle paikalle sopimattomana toimintana.

Kommentti: Mikäli mattolaituri on poistettu rikkoutumisen johdosta, ei esitetä uuden asentamista tilalle. Matonpesu tällä paikalla voi vaikuttaa läheiseen uimarantaan haitallisesti.

Munkkiniemen mattolaiturin kuivaustelinelaituri, jonka päässä oli aikaisemmin pesulaituri, joka nyt puuttuu.

Ympäristökeskuksen tarkastus mattolaitureilla 8.6.2011

Johtava ympäristötutkija Jari-Pekka Pääkkönen ja ympäristötarkastaja Paula Nurmi

Humallahti

-Mattolaituri sijaitsee Rajasaaren penkereen takana lahdelmassa, melko suljetussa paikassa, jossa veden virtaus voi olla hidasta. Laiturin ympäristössä oli selvästi makrolevää.

-Vieressä on venesataman laituri eli veneliikennettä on lähellä. Laiturilla oli roskia.

-Kaksi laituria, joissa kummassakin 5 pesupöytää, rannalla kuivaustelineitä ja mattomankeli sekä jäteastia. Pesijöitä ei ollut paikalla, mutta kuivumassa oli kaksi pientä räsymattoa.

-Paikan tavoitettavuus on hyvä, koska autolla pääsee viereen, mutta pysäköintipaikan saaminen voi olla vaikeaa, sillä venesataman käyttäjät käyttävät samoja parkkipaikkoja.

-Taivallahden mattolaituri on aivan lähellä Soutustadionin toisella puolella, jossa on yksi laituri.

Kommentti: Yksi laituri riittänee kyseisen lähialueen tarpeeseen eli joko Taivallahdesta tai Humallahdesta voisi luopua. Viemäroidyn paikan rakentaminen rannalle lähelle nykyisiä paikkoja ei ole mahdollista ilman pitkiä viemärivetoja ja liikennejärjestelyjä.

Humallahden mattolaituri Töölössä

se oli mukavaa. Hän ei uskaltanut jättää mattoja yön yli kuivumaan varkauden/vandalismin pelosta. Pesijän mielestä paikalla ei ole ollut tungosta.

-Vesi vaihtunee kohtuullisesti salmessa. Laiturin ohi kulkee jatkuvaa veneliikennettä ja lähetyvillä on isoja venesatamia. Kasvillisuutta ei ole laituriin kohdalla. Kesäisin alueella on melko runsaasti päällystettyä.

-Paikan saavutettavuus autolla on hyvä, mutta pysäköintipaikkoja ei juurikaan ole.

Kommentti: Koko Merisatama-alueita tulisi kehittää monipuolisiin virkistystoimintoihin ja erilaisiin tapahtumiin soveltuvaksi paikaksi niin lapsiperheille kuin muillekin kaupunkilaisille sekä turisteille. Mattolaitureille voisi löytyä monenlaista muutakin käyttöä esim. osa vaikkapa läheisen kahvilan asiakaspaikkoina.

Merisataman mattolaituri Kaivopuistossa

Katajanokka

-Katajanokan mattolaituri sijaitsee puistossa vaikeiden kulkuyhteyksien päässä jäänmurtajien vieressä. Paikalle pitää ajaa kevyen liikenteen väylää pitkin. Paikan saavutettavuus autolla on huono. Pysäköintipaikalta pesupaikalle on pitkä matka eikä vieraspaikkoja ollut. Opastuksen puuttuessa paikan sijainti pitää selvittää ennakkoon.

-Ranta oli keinotekoinen kivetty ranta, jossa ei ollut vesikasvillisuutta. Paikka on avoin Pohjoissataman merialueelle, joten veden vaihtuvuus oletettavasti on kohtalaisen hyvä.

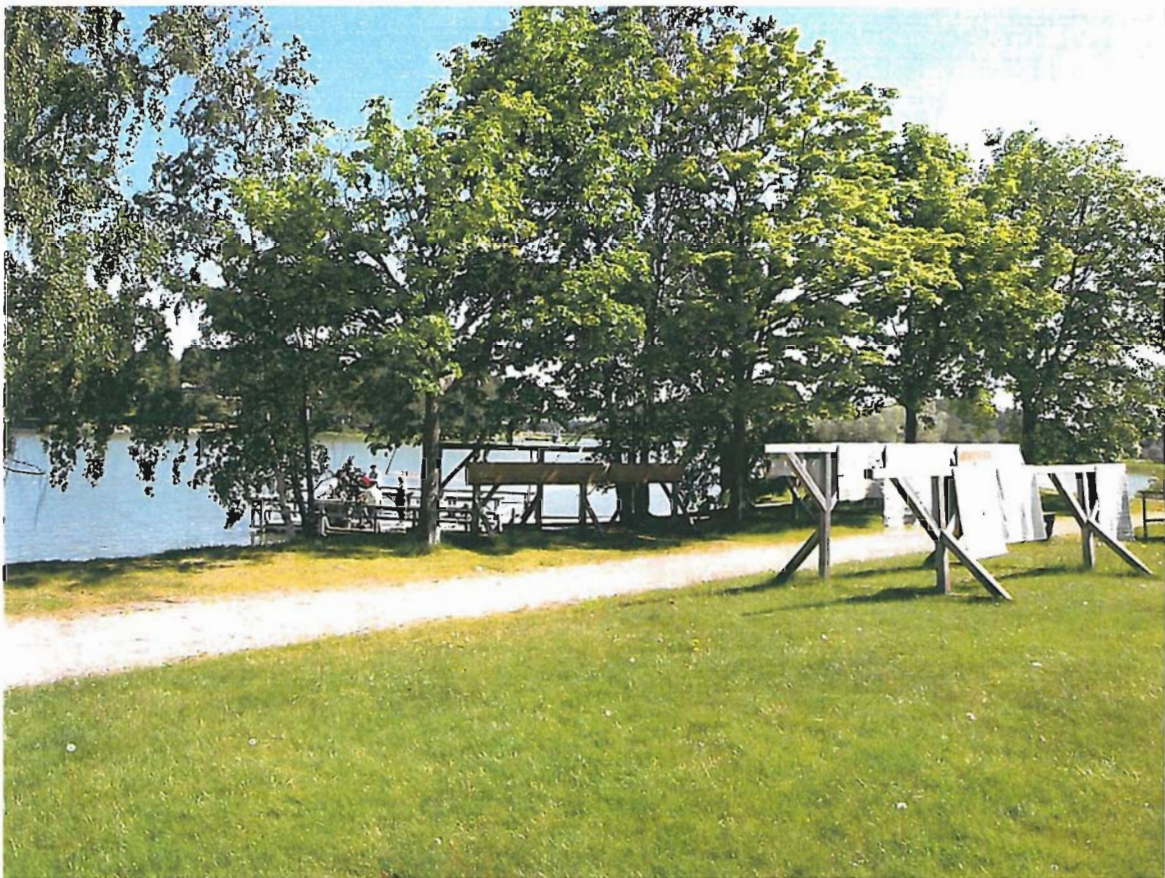
Lauttasaari

-Mattolaituri sijaitsee Lauttasaaren pohjoisrannalla Kaskisaarta vastapäätä Katajajarjuntien päässä. Saavutettavuus autolla on hyvä. Pysäköintipaikkoja on.

-Veden vaihtuvuus on arviolta kohtuullinen. Lähellä on kuitenkin ruovikkoa sekä meressä olevia matalia kallioluotoja. Laiturin vieressä ei ollut kasvillisuutta näkyvillä.

-Yksi pesulaituri, jossa 5 pesupöytää, mattomankeli rannalla, samoin jäteastia. Alue oli siisti. Paikalla oli neljä eläkeiässä olevaa ja lähellä asuvaa mattojenpesijää. Pesijöitten mukaan paikalla oli runsaasti käyttöä ja loppukesällä tungosta.

Kommentti: Tälle paikalle voisi harkita rannalle sijoitettavia pesualtaita, koska tilaa rannalla on riittävästi. Tieyhteys, vesijohto ja viemäri ovat vieressä, joten perustamiskustannukset jäänevät hyvin kohtuullisiksi.

Lauttasaaren mattolaituri

Merisatama

-Pesupaikka sijaitsee Kaivopuistossa Uunisaarta vastapäätä ja sitä pidetään ”turistinähtävyytenä”. Laiturien viereen on perustettu uusi kahvila. Vanhat kuivaustelineet olivat hieman huonossa kunnossa ja mattomankeli oli vanha. Kuivatusalue vaikutti viimeistelemättömältä verrattuna viereiseen kahvila-alueeseen. Jäteastia.

-Suurin matonpesupaikka, jossa on kolme laituria ja yhteensä 15 pesupöytää. Paikalla oli kaksi matonpesijää. Nuorehko naishenkilö kertoi asuvansa lähellä ja kävi joskus mattopyykillä, koska

-Ranta oli rakennettua kivettyä rantaa, jossa ei ollut vesikasvillisuutta. Veden vaihtuvuus ei välttämättä ole hyvä, koska lahti muodostaa umpipussin Hanasaaren kohdalla.

Kommentti: Paikalle voisi soveltua rannalle sijoitettu pesupaikka, koska tilaa on ja luultavasti viemäri kulkee Sörnäisten rantatiellä. Erityistä tieyhteyttä ei tarvitse rakentaa ja esim. pelkkä pysäköintialue Merihaan vieressä voisi riittää. Kaavoitustilanne on selvitettävä ennen suunnitelmia.

Sörnäisten rantatien mattolaituri

Tervasaari

-Mattolaituri sijaitsee Tervasaaren kannaksen kupeessa Katajanokan suuntaan. Saavutettavuus on hyvä, kun perille pääsee autolla, mutta vapaan pysäköintipaikan löytäminen voi olla vaikeaa. Kannaksella on pysäköintipaikkoja, joita venekerholaiset käyttävät.

-Paikalla on yksi laituri, jossa 5 pesupöytää.

-Tarkastushetkellä laiturilla oli kolme matonpesijää ja ilmeisesti kaksi nuorta miestä olivat juuri käyneet uimassa laiturilla. Ylälaiturin penkeillä istui muutama eläkeläinen. Matonpesijät asuivat lähellä ja tulivat paikalle pyörällä tai jalkaisin. Paikalla olleiden kokemuksen mukaan matonpesijät ovat vuosien mittaan vähentyneet tällä paikalla.

-Ranta oli rakennettu kivettyä keinotekoinen ranta, jossa ei ollut vesikasvillisuutta. Ympäristöltään ja veden vaihtuvuudeltaan mattolaiturin vesialue oli hyvin samankaltainen paikka kuin Katajanokka.

-Paikalla on yksi laituri, jossa 5 pesupöytää ja rannalla on mattomankeli sekä jäteastia.

-Tarkastushetkellä paikalla oli Marimekon kangastuotteiden kuvaus. Mankelipöydällä oli pikniktarvikkeet ja kuivaustelineillä oli kankaita. Laiturilla oli kaksi matonpesijää sekä kaksi tyttöä uimassa. Rantanurmikolla oli useita auringonpalvoja.

-Kommentti: Koska pesupaikka-alue oli tarkastushetkelläkin jo pääosin muussa käytössä kuin matonpesussa, laituri-alue sopisi parhaiten erilaisiin paikallisiin tapahtumiin ja virkistyskäyttötarkoituksiin, johon aluetta voitaisiin kehittää. Ilmeisesti mattolaituri on Katajanokalla ainoa paikka, missä voi mennä uimaan mereen. Katajanokalta voisi löytyä alueen itäpäästä kadun ja viemäroinnin lähellä oleva uusi paikka, johon voitaisiin perustaa rannalle sijoitettavat viemäroidyt altaat.

Katajanokan mattolaituri

Sörnäisten rantatie

-Mattolaituri sijaitsee Sörnäisten rantatien vieressä Merihaan kupeessa voimalaitoksen suuntaan. Alueelle pääsee autolla Merihaan kautta. Saavutettavuus autollakin on hyvä, koska autolla pääsee rantaan asti. Alueen kaavoitus lienee kesken ja ympäristö on tällä hetkellä rakenteeltaan keskeneräinen.

-Paikalla on yksi laituri, jossa on 5 pesupöytää. Paikalla oli yksi matonpesijä, joka asui lähellä. Pesijän mukaan paikka on suosittu keski- ja loppukesällä.

-Mattolaituri sijaitsee kallioiden lomassa rannalla, jossa on pieniä poukamia. Laiturin lähellä kasvaa ruovikkoa ja muuta kasvillisuutta. Meressä on luotoja laiturin lähellä. Alue on herkkää ympäristöä pienellekin lisäkuormitukselle ja rehevöitymisvaara on olemassa, koska poukamassa veden vaihtuvuus on huono. Matonpesu soveltuu huonosti näin herkälle vesiympäristölle.

Kommentti: Suositellaan tällä paikalla pesutoiminnan lopettamista kuormitukselle herkän vesiympäristön johdosta. Lisäksi paikka on vaikean kulkuyhteyden päässä. Viemäröinti tälle paikalle ei ole mahdollista.

Hevossalmen mattolaituri Laajasalossa

Herttoniemi

-Mattolaituri sijaitsee Herttoniemen kartanonpuiston rannassa hieman Tammisalonsillan eteläpuolella Tiiliruukinlahdessa. Sillan vieressä on pieni pysäköintialue, joten pesupaikan saavutettavuus autollakin on kohtalaisen hyvä.

-Paikalla on yksi laituri, jossa 5 pesupöytää ja muutama matonpesijä oli paikalla. Mattomankeli sijaitti laiturilla. Laiturin lähelle rantaan oli rakennettu kaksi pöytää kiinteine istuimineen, jossa on mahdollista syödä eväitä. Paikka oli siisti ja rannalla oli jättestä. Laiturirakenteita oli korjattu.

-Tervasaaren puistoalueella oli paljon auringonpalvoja ja koko alue on suosittua virkistysaluetta. Laiturille voisi löytyä paljon virkistyskäyttöäkin. Matonpesijöiden mukaan laiturilla oleskelee paljon muitakin ihmisiä kuin matonpesijöitä, mutta siitä ei ole ollut haittaa.

Kommentti: Katajanokan, Tervasaaren ja Sörnäisten rantatien mattolaiturit ovat kohtuullisen lähellä toisiaan, joten keskittäminen voisi tulla kysymykseen. Katajanokan lisäksi Tervasaaren laituria käytetään myös oleskelu- ja uimapaikkana.

Tervasaaren mattolaituri

Hevossalmi

-Mattolaituri sijaitsee Hevossalmissa ja sinne pääsee Vuorilahdentieltä, jonne on perustettu muutama pysäköintipaikka matonpesijöiden autoille. Vuorilahdentieltä lähtee pitkä ja kiemurainen polku pesupaikalle ja lopussa kiivetään myös kalliolla. Saavutettavuus on huono ja paikalle pääsee pyörälläkin melko vaivaloisesti.

-Paikalla on yksi laiturilla, jossa on 5 pesupaikkaa. Laiturille on sijoitettu uudenmallinen mattomankeli.

-Tarkastushetkellä laiturilla oli yksi matonpesijä, joka ei jättänyt mattoja yön yli kuivumaan kuivaustelineille. Paikan käyttö on tietävästi melko vähäistä.

Kommentti: Alue ei ole yleistä virkistyskäyttöaluetta ja sen saavutettavuus on huono eikä pysäköintitilaa ole. Parempi sijainti alueelliselle pesupaikalle olisi Vuosaaren puolella, joka palvelisi laajempaa aluetta ja Vuosaaren puolelta voisi löytyä tarkoitukseen sopivampi paikka, myös sellainen, johon voitaisiin perustaa rannalle sijoitettavat pesualtaat.

Marjaniemen mattolaituri

Vartiokylä

-Vartiokylänlahden mattolaituri sijaitsee Varjakanvalkaman pienvenesatamassa. Paikan saavutettavuus on hyvä ja sinne pääsee autolla perille asti. Pysäköintitilaa löytyy riittävästi. Uusi kahvila tuo lisäpalvelua.

-Paikalla on yksi laiturin, jossa 5 pesupöytä. Matonpesulaituri sijaitsee pienvenelaiturin päässä. Pienveneliikenne alueella on vilkasta.

-Paikalla oli pari matonpesijää, jotka kertoivat pesupaikan olevan suosittu ja kesälomilla laiturilla on tungosta.

-Laiturin lähetyillä ei ollut vesikasvillisuutta. Vesialue laiturin kohdalla oli avoin, mutta paikka on lähellä Vartiokylänlahden pohjukkaa, joten virtaus sinänsä lahdessa voi olla huono. Veneistä voi aiheutua esim. öljypäästöjä alueelle.

-Laituri sijaitsee Tiiliruukinlahdessa, joka on rehevää vesialuetta. Laiturin lähialueilla kasvaa laajoja ruovikoita. Veden vaihtuvuus koko lahtialueella on rajoittunutta.

· Kommentti: Kokonaisuus ja koko lahtialueen tila huomioiden, kaikenlaiseen kuormitukseen alueella tulee kiinnittää huomiota ja kuormitusta vähentää. Herttoniemi, Tammisalo. Pohjois-Laajasalo- alueelta tulisi etsiä uusi sopivampi paikka matonpesuun.

Herttoniemen mattolaituri

Marjaniemi

-Mattolaituri sijaitsee Marjaniemenrannassa Isoa Koivusaarta vastapäätä. Alue on pientaloaluetta rantaan saakka eikä kevyen liikenteen väylää rannalla ole. Rantatontit ovat yksityisomistuksessa. Autolla saapujien on jätettävä auto kadulle, pysäköintialuetta ei ole. Mattolaiturin vieressä on rakenteilla yksityinen omakotitalo.

-Paikalla on yksi laituri, jossa 5 pesupöytää ja vanhanaikainen mankeli rannalla. Jäteastia oli mäen päällä kadulla. Tarkastushetkellä laiturilla ei ollut matonpesijöitä, mutta pari räsymattoa oli kuivumassa kuivaustelineillä.

-Mattolaiturin ympäristö on ruovikkoista ranta-aluetta. Veden vaihtuvuus salmessa on kuitenkin ilmeisesti kohtuullinen.

Kommentti: Rannalla olisi tilaa matonpesualtaille, joten matonpesu voitaisiin siirtää pois merestä ja jättää nykyinen mattolaituripaikka veneille. Paikan saavutettavuus on hyvä ja pienvenesatamassa on muitakin palveluja, joten matonpesutoiminta voisi jatkua alueella. Mikäli kahvilaan on vedetty vesijohto ja viemäri, pesupaikan liittäminen verkostoihin olisi helppoa eikä kulkuyhteyttäkään tarvitse rakentaa.

Vartiokylän mattolaituri